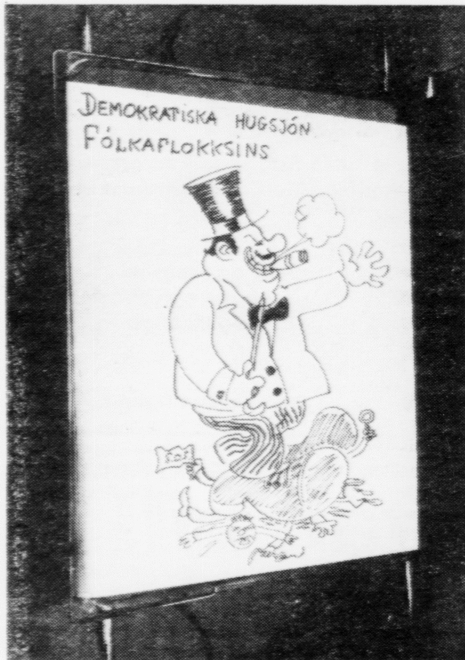

LØGTINGSVALIÐ
'80

JAVNAÐARFLOKKURIN

Arbeiðsloysi sum búskaparligt amboð

Stórir partar av vesturheiminum eru komnir út í eina djúpa búskaparliga kreppu.

Búskaparfrøðingar, ið skulu ráðgeva stjórnun og lóggávutíngum eru í dæpurhuga og sinamillum ósamdir um tey tiltøk, ið skulu til fyrri at minka um fylgjurnar av hesi kreppu. Eisini eru teir ósamdir um tey fyriryrgjandi tiltøk, ið skulu til í teimum londum, sum enn ikki eru álvars-liga rakt av kreppuni.

Flestu búskaparfrøðingar eru tó samdir um, at høvuðsendamálið við øllum skilagóðum búskaparpolitikki má vera hetta at varðveita arbeiði til allar hendur og harvið sleppa undan teimum ótryggu sosialu og politisku viðurskiftum sum arbeiðsloysi altíð ferir til.

Tó er ein skúli ella ein bókur av búskaparfrøðingum, sum skilir seg burtur úr við at hava mótsetta upptatan. Hesir økonomar, ið nevast monetaristar, hava undirleiddi av Chicago proffessarum Milton Friedman skapt nýggjar teoirir og sett fram onnur endamál við búskaparpolitikkinum.

Hesir monetaristar meta, at orsakirnar til ta búskaparligu kreppuna eru at finna í arbeiðsmarknaðinum og í peningamarknaðinum. Tað er skeivt av tí almenna at royna at skapa arbeiði til allar hendur á sjógvi og landi. Heldur skal stjórnin royna at varðveita tað, sum Friedman kallar »tað natúrliga arbeiðsloysið«. Við alla tíðina at varðveita eitt natúrligt arbeiðsloysi verða prisirnir á arbeiðskraft t.v.s. lønirnar og prisirnir annars at finna sína natúrligu legu. Soleiðis vilja monetaristarnir vinna á inflatiónini, sum teir meta er størsti búskaparligi vandin í dag.

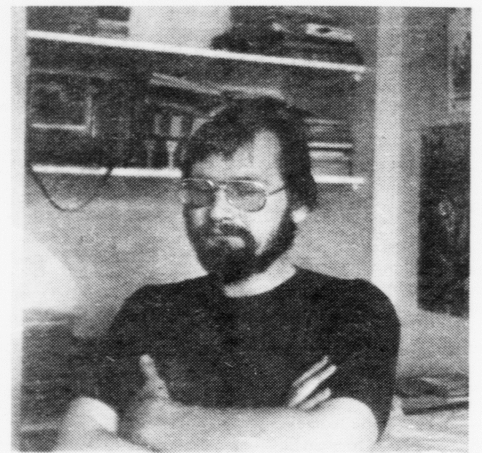
Monetaristarnir mæla tí øllum stjórnun til at seta arbeiðsloysisstudningin niður, har arbeiðsloysi longu er, fyrri at tey arbeiðsleysu ikki skulu kunna forbrúka og fyrri at fáa tey út á arbeiðsmarknaðin at kappast um arbeiðið — serliga innan vinnur har arbeiðsloysi enn ikki valdar fyrri at trýsta lønirnar har. Í londum, har arbeiðsloysi enn ikki finst,

Jóannes Dalsgaard
valeyvi
í Suðurstreymoy

mæla teir stjórnun til at steðga øllum arbeiðs-fremjandi tiltøkum fyrri at fáa tað »natúrliga arbeiðsloysið« inn í búskapin.

Í teimum londum har teir ráðandi hava fylgt ráðunum hjá Friedmann og hansara monetaristum, hevur hetta fingið ræðuligar fylgjur fyrri arbeiðarafjældina. Livikorini eru versnaði munandi bæði hjá teimum arbeiðsleysu og teimum, sum enn hava arbeiði. Dømi um tilik lond eru Chile, Suðurkorea, Taiwan og lutvíst Bretland.

Í Føroyum er bert ein flokkur, sum opinlyst hevur gjørt Friedmans búskaparligu sjónarmið til síni, og tað er sjálvsagt fólkaflokkurin! Ferð aftan á ferð hava vit í Dagblaðnum lisið um, hvussu neyð-

ugur ein monetaristiskur búskaparpolitikkur er og um, hvussu væl alt gongur í londum við monetaristiskum kreppuloytnum. Dagblað oman á Dagblað hevur verið fyllt við lovorðum um Friedmann, eins og blaðstjórin letur seg alment avmynda við høvuðsverki Friedmans í

hondini. Tað kann tí ikki vera nakar ivi um, hvat slag av búskaparpolitikki, og hvørjar kreppuloytnir vit fara at fáa í Føroyum, um tað skuldi hent, at fólkaflokkurin fekk avgerandi ávirkan á føroyskan politikk aftan á valið.

Jóannes Dalsgaard

Fíggjarligt og persónligt frælsi

Tá talað verður um tjóðskaparligu støðuna, verður mangan tosað um at vinna fólkinum fult frælsi. Sagt verður, at á hesum øki hevur fólkíð ikki frælsið, men at støða okkara er ein ófræls støða.

Javnaðarflokkurin er av teirri áskoðan, at vit við heimastýrslógini frá 1948 fingur tjóðskaparligt frælsi, tí sambært hesi lóg stendur okkum fritt at yvirtaka øll málsoki, — at taka við tí sjálvstýri okkum lystir og eisini fulla loysing, um meiriluti av fólkinum stendur aftanfyri.

Hetta er í orðsins sanna týdningi ein fræls støða. Hinevgen ásannaði Javnaðarflokkurin

Gunnar Staksá
valeyvi
í Suðurstreymoy

frá fyrsta degi av, at hitt persónliga frælsið í stóran mun varð skert, og enn í dag hevur fjøldin ikki vunnið fult fíggjarligt og persónligt frælsi. Flokkurin hevur og vil framvegis stríðast fyrri at vinna fólkinum hetta frælsið. Javnaðarflokkurin hevur síðani havt ávirkan á samfelagið, og vend er komin í.

Við eini skjótari og stórari útbyggjan av fiskiskipaflotanum og arbeiðsskapandi virkum á landi, er ein stór

broyting farin fram. Hetta hevur broytt støðauna soleiðis, at í dag stendur verkamannafjøldin munandi sterkari enn áður. Tað er ikki longur yvirskot av fiskimonnum og verkamonnum, men heldur tvørtur imóti.

Málið má nú vera, at fiski- og verkamenn fáa iognarrætt til framleiðslutólina, rimuliga medvirkan og javnbjóðis lut í ágóðanum. Við øðrum orðum fult fíggjarligt og persónligt frælsi.

Fylkist tí um Javnaðarflokkin. Gev Javnaðarflokkinum tina atkvøðu til lógtingsvalið.